

București, 2 octombrie 2017

Poziția ApTI față de propunerea de directivă a Comisiei Europene privind drepturile de autor pe piața unică digitală

Asociația pentru Tehnologie și Internet (ApTI) este o organizație neguvernamentală care acționează pentru protecția drepturilor civile digitale prin garantarea unui mediu digital liber și deschis.

Referitor la propunerea de directivă a Comisiei Europene privind drepturile de autor pe piața unică digitală (COM (2016) 0593 - C8-0383 / 2016 - 2016/0280 (COD), vă transmitem în cele ce urmează poziția noastră, ce subliniază efectele negative semnificative pe care propunerea de reformă copyright o are asupra mediului de business românesc și drepturilor utilizatorilor pe Internet.

Considerăm că propunerea de directivă limitează grav libertatea de exprimare, încalcă drepturile utilizatorilor de Internet și pune bariere mediului de afaceri digital românesc.

Susținem eliminarea în totalitate a articolelor 11 și 13 din propunerea de directivă, precizând în cele ce urmează argumentele noastre pentru adoptarea unei asemenea poziții.

Articolul 11

Acest articol **limitează în mod direct libertatea de exprimare**, prin crearea unui nou drept de autor pentru companiile media, numit ancillary copyright (drept de autor auxiliar) sau „taxa pe link”. Prin implementarea acestui nou drept, se lasă posibilitatea editorilor să influențeze rezultatele căutărilor pe motoarele de căutare. Trusturile de presă vor putea cere bani celor care afișează link-uri către conținutul lor online.

Proprietarii de site-uri și agregatorii de conținut români vor fi nevoiți să încheie înțelegeri cu trusturile de presă dacă își permit sau își vor închide afacerea. O altă posibilă abordare pentru evitarea plății acestei taxe ar fi publicarea informației de către agregatorii de conținut în mod

brut și nu foarte explicit. În cazul acesta, utilizatorii vor fi nevoiți să memoreze site-urile unde vor să ajungă la conținut.

Propunerea s-ar putea aplica retroactiv pentru orice conținut publicat de companiile media în ultimii 20 de ani sau chiar pentru ultimii 50 de ani, dacă amendamentele care propun acest lucru se vor adopta. Acest drept nu se va aplica doar pentru publicațiile digitale, ci și pentru print. Unii europarlamentari doresc și includerea publicațiilor științifice în cadrul trusturilor de presă, deși această extindere nu se încadrează în limitele proporționalității.

Articolul 13

Platformele online vor fi obligate să implementeze un filtru care să verifice materialul utilizatorilor chiar dinaintea momentul încărcării online. Dacă filtrele sesizează încălcări ale drepturilor de autor, platformele online sunt obligate să blocheze automat conținutul. Însă, având în vedere faptul că algoritmi de filtrare nu pot ține cont de excepțiile prevăzute în legea drepturilor de autor această prevedere încalcă dreptul la liberă exprimare și reprezintă un **mijloc de cenzură**. Practic, **transformă comportamentul obișnuit al utilizatorului de a realiza meme, gif-uri și parodii, în acte penale**.

Mai mult, implementarea unui astfel de text legislativ ar avea ca efect consolidarea poziției platformelor de găzduire de conținut internaționale existente (ex. YouTube, Facebook) în detrimentul afacerilor locale, și ar duce la **imposibilitatea start up-urilor românești de a lansa orice fel de serviciu în acest sens**, fără o investiție inițială extrem de costisitoare, de ordinul sutelor de mii de euro.

Inițiativele de business din România vor fi afectate de această măsură, iar afacerile digitale vor scădea considerabil, consecința directă fiind că vor alege să opereze în afara României și a Uniunii Europene.

În plus, **propunerea este în contradicție cu articolul 15 din Directiva privind comerțul electronic, care interzice orice obligații generale de monitorizare pentru platformele de Internet**. Cerința Comisiei Europene adresată companiilor private de a filtra și monitoriza conținutul online conduce la cenzură, abuzuri și punere în aplicare ilegală. Mai mult, **dă putere unor actori privați de a cântări ce conținut este legal și ce nu, în condițiile în care rolul de a face această apreciere aparține exclusiv judecătorului**.

Pentru sublinierea acestor aspecte, facem referire și la studiul efectuat de institutul de cercetare Max Planck care demonstrează caracterul ilegal al Articolului 13, precum și Recitalelor 38 și 39. Studiul integral este disponibil [aici](#)¹, iar mai multe informații găsiți [aici](#)².

1http://www.ip.mpg.de/fileadmin/ipmpg/content/stellungnahmen/Answers_Article_13_2017_Hilty_Moscon-rev-18_9.pdf

2<http://copybuzz.com/facts-figures/4-times-no-article-13-censorship-filter-confirmed-illegal/>

De asemenea, sunt încă două articole care prezintă consecințe negative pentru zona digitală:

Articolul 3

Excepția pentru “text and data mining” este limitată la organizațiile de cercetare, în scop științific și doar în măsura în care materialele au fost „accesate în condiții legale”. Aceste limitări au un efect negativ pentru cercetători independenți, jurnaliști, companii private sau simpli entuziaști, care doresc să testeze modul în care funcționează sistemele de date sau sistemele de inteligență artificială.

Mai mult, această excepție va impune restricții firmelor și echipelor de cercetare independente din Uniunea Europeană într-o competiție globală în care ceilalți nu vor fi limitați de aceste dispoziții legale. Implicit, cercetătorii din România vor fi încă o dată împiedicați din procesul de devansare a nivelului de cercetare pe care alte state mult mai dezvoltate l-au atins și datorită căruia nivelul de trai al acelor țări este unul mult mai bun.

Articolul 4

Comisia Europeană limitează zona educațională propunând ca doar „unitățile de învățământ” să poată folosi materiale protejate de drepturi de autor. Niciun alt cadru informal de educație nu este recunoscut. Această excepție se referă doar la posibilitatea de a utiliza materialele exclusiv în scop ilustrativ și doar prin rețeaua securizată a școlii. Excepția este extrem de limitată și nu încurajează modurile creative de predare, facilitate de noile tehnologii și posibilitatea de a ține cursuri online la distanță.

În opinia noastră, excepțiile de la drepturile de autor pentru zona educațională digitală ar trebui să fie cât mai largi și să țină cont de realitățile educației de astăzi – care promovează cursurile online la nivel de masă (MOOC) și educația deschisă cu resurse educaționale deschise, inclusiv prin măsuri susținute de Comisia Europeană.

În acest context, o excepție care se limitează la unități de învățământ, va dezavantaja Internetul și orice măsură de educație promovată prin metode digitale.

În concluzie

Propunerea Comisiei Europene, deși a promis un cadru legal modern în ceea ce privește drepturile de autor, nu servește scopului final, al unei piețe digitale unice caracterizată prin accesul la informație, protecția utilizatorilor, încurajarea serviciilor și tehnologiilor digitale inovative și susținerea activităților economice.

Dimpotrivă, în loc să creeze un cadru oportun dezvoltării oportunităților pentru profesori, cercetători, instituții de protejare a patrimoniului și mediul de afaceri, propunerea de directivă este nu numai complet inadaptată mediului digital, dar nici nu răspunde cerințelor actuale ale cetățenilor, favorizând exclusiv marile industrii și corporații.

Întrucât votul dumneavoastră în Comisia LIBE este legat intrinsec de responsabilitatea protecției drepturilor și a libertăților fundamentale, vă solicităm anularea Articolelor 11 și 13 din proiectul de directivă. Este imperativ ca proiectul de aviz ce urmează a fi votat în data de 5 octombrie 2017 să se asigure că orice soluții adoptate vor respecta drepturile cetățenilor, iar dumneavoastră sunteți un pion central pentru apărarea intereselor actorilor români.

Vă rugăm să luați în considerare punctele evidențiate mai sus în vederea fundamentării deciziei dumneavoastră pentru votul în Comisia LIBE din data de 5 octombrie 2017. Pentru informații suplimentare, vă stăm la dispoziție.

Cu stimă,
Bogdan Manolea

Director executiv
Asociația pentru Tehnologie și Internet ApTI
+ 4 0721 205 603
www.apti.ro